

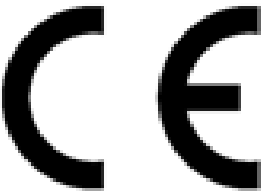

U zemljama zapadnog Balkana nije razvijen regulatorni okvir za definisanje, testiranje i praćenje kvaliteta uređaja za grejanje na biomasu. Većina uređaja za grejanje na biomasu na tržištu nije prošla testiranje definisano EN standardima. Kvalitet vazduha, zdravlje ljudi, zaštita prirodnih resursa i razvoj održivog tržišta grejne biomase zahtevaju politiku koja podstiče proizvodnju i prodaju bezbednih i čistih uređaja za grejanje na biomasu.

Zemlje zapadnog Balkana mogu da koriste međunarodne standarde za uređaje za grejanje na biomasu ili da izrade svoje državne standarde.

Primena tehničkih standarda je dobrovoljna i kao takva ne nameće nikakve propise. Međutim, državni zakoni i propisi mogu da se pozivaju na tehničke standarde i čak zahtevaju obaveznu usklađenost sa njima. Ako su proizvodi (npr. uređaji za grejanje na biomasu) regulisani obaveznim tehničkim standardima i ne ispunjavaju takve standarde, ne mogu se plasirati na tržište.

EU je razvila sveobuhvatan regulatorni okvir sa setom tehničkih standarda za različite vrste uređaja za grejanje na biomasu. (Slika 1)

	Da bi se obezbedio formalan pristup marketingu i prodaji uređaja za grejanje na biomasu na evropskom tržištu, svi uređaji moraju da ispunjavaju zahteve zakonodavstva Evropske unije i zahteve u pogledu bezbednosti, zdravlja i životne sredine, i tokom proizvodnje i kao gotov proizvod. CE etiketa je dokaz te usklađenosti. Da bi dobili etiketu CE, uređaji za grejanje na biomasu moraju da ispunjavaju zahteve sledećih tehničkih standarda:

- EN 13229 Uređaji za ugradnju, uključujući otvorene kamine na čvrsto gorivo;
- EN 13240 Grejalice za zagrevanje prostora na čvrsto gorivo;
- EN 14785 Uređaji za zagrevanje stambenog prostora na čvrsto gorivo;
- EN 12809 Nezavisni kotlovi za zagrevanje stambenog prostora na čvrsto gorivo;
- EN 12815 Peći za zagrevanje stambenog prostora na čvrsto gorivo.

A deliverable of Heat Wisely, public awareness raising project on biomass-based heating in the Western Balkans

Na primer, CE etiketa za peći na drva za ogrev dodeljuje se na osnovu testiranja prema evropskom standardu EN13240 i znači da je efikasnost štednje uz korišćenje peći na drva najmanje 50%.

Direktiva o ekološkom dizajnu (2009/125/EC) i Direktiva o označavanju potrošnje energije (2010/30/EC) postavljaju okvir za zahtev da se proizvodi koji se odnose na energiju plasiraju na evropsko tržište. Aktuelni su tehnički standardi po kojima su uređaji za grejanje na biomasu deo konkretnih propisa koji se primenjuju na pojedine kategorije proizvoda. Za uređaje za grejanje na biomasu relevantne su dve kategorije proizvoda / artikala:

Artikal 15 - kotlovi na čvrsta goriva sa ocenjenom proizvodnjom toplote od 500 kW ili manje;

Artikal 20 - grejalice lokalnog prostora na čvrsta goriva sa nominalnom proizvodnjom toplote od 50 kW ili manje.

Direktiva o ekološkom dizajnu određuje granice njihovih emisija i efikasnosti i pomaže kod eliminisanja proizvoda sa najlošijim efektom na tržištu, te na taj način doprinosi cilju energetske efikasnosti 2020. (Slika 2)

The diagram shows an energy label with the following components: Top left: EU flag and 'ENERG' logo with 'енергия - енергия' and 'IE IA'. Top right: Efficiency class 'A++' in a black arrow pointing left. Center: A vertical scale of efficiency classes from A++ (green) to G (red). Bottom left: Two boxes representing different heating scenarios. The top box shows a window and a radiator with an upward arrow, labeled 'XY,Z kW'. The bottom box shows a boiler and a radiator with a leftward arrow, also labeled 'XY,Z kW'. Bottom right: Emission class 'I, II'. Bottom: Text 'ENERGIA - SHEPTMIR - ENEPETEIA - ENERGIJA - ENERGY - ENERGIE - ENERGI' and '2015/1186'.	EU, od 1. januara 2018. godine uređaji za grejanje lokalnog prostora (<50kW) na čvrsta goriva moraju se prodavati sa štampanom etiketom koja pokazuje njihovu proizvodnju toplote i indeks energetske efikasnosti. Osim toga, sve promotivne informacije moraju da uključe i klasu efikasnosti - na lestvici od A++ (najefikasniji) do G (najmanje efikasni). Od 1. januara 2022. godine, pored etikete, uredbama o ekološkom dizajnu biće propisan skup ograničenja emisija koja moraju da budu ispunjena, uključujući čestice, ugljen- monoksid (CO), azotne okside (NOx) i organska jedinjenja gasa (OGC). Minimalna sezonska efikasnost grejanja prostora je: • 30% za grejalice otvorenog prednjeg dela; • 65% za grejalice zatvorenog prednjeg dela (koje nisu na drveni pelet); • 79% za grejalice zatvorenog prednjeg dela (na drveni pelet); • 65% za peći za zagrevavanje prostora.

A deliverable of Heat Wisely, public awareness raising project on biomass-based heating in the Western Balkans

Sprovođenje novih propisa je odgovornost državnih organa za nadzor nad tržištem (MSA).

Metod procene kojim se određuju efikasnost i emisije grejnih uređaja na biomasu definisan je tehničkim standardom EN 303-5 za kotlove za grejanje na čvrsta goriva koji se lože ručno i automatski, sa nominalnom proizvodnjom toplote do 500 kW.

Testiranje uređaja za grejanje na biomasu u skladu sa standardom EN 303-5 mogu da vrše samo organi za testiranje kojima su sertifikat dodelili akreditacioni organi. Usklađenost sa parametrima potvrđuje sertifikat koji je izdao takav akreditovani organ za testiranje.

A deliverable of Heat Wisely, public awareness raising project on biomass-based heating in the Western Balkans

